

Bryssel, 5. kesäkuuta 2026
(OR. en)

10177/26

Toimielinten välinen asia:
2026/0141 (NLE)

AELE 41
MI 590
N 41
FL 19
ISL 24
ESPACE 95

SAATE

Lähetäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	2. kesäkuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 272 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamiseen (GOVSATCOM ja Turvalliset yhteydet)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 272 final.

Liite: COM(2026) 272 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 5.6.2026
COM(2026) 272 final

2026/0141 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamiseen

(GOVSATCOM ja Turvalliset yhteydet)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä ETA:n sekakomiteassa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on määrä antaa yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamista koskeva sekakomitean päätös.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. ETA-sopimus

Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa, jäljempänä '*ETA-sopimus*', taataan Euroopan talousalueen kansalaisille ja talouden toimijoille yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet sisämarkkinoilla. Siinä määrätään neljää vapautta koskevien EU:n säädösten saattamisesta osaksi 30 ETA-maan eli EU:n jäsenvaltioiden, Norjan, Islannin ja Liechtensteinin lainsäädäntöä. ETA-sopimus kattaa lisäksi yhteistyön muilla tärkeillä aloilla, kuten tutkimus ja kehitys, koulutus, sosiaalipolitiikka, ympäristö, kuluttajansuoja, matkailu ja kulttuuri, joita kutsutaan yhteisesti "*sivuaviksi ja horisontaalisiksi*" politiikoiksi. ETA-sopimus tuli voimaan 1. tammikuuta 1994. Unioni ja sen jäsenvaltiot ovat ETA-sopimuksen osapuolia.

2.2. ETA:n sekakomitea

ETA:n sekakomitea vastaa ETA-sopimuksen hallinnoinnista. Se on foorumi ETA-sopimuksen toimintaan liittyvää näkemysten vaihtoa varten. Se tekee päätöksensä yksimielisesti, ja päätökset sitovat osapuolia. Vastuu ETA-asioiden koordinoinnista EU:n puolella on Euroopan komission pääsihteeristöllä.

2.3. Suunniteltu ETA:n sekakomitean säädös

ETA:n sekakomitean on määrä hyväksyä päätös, jäljempänä '*suunniteltu säädös*', yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamisesta.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on laajentaa yhteistyötä, josta ETA-sopimuksen osapuolet ovat sopineet 29. lokakuuta 2021 annetussa ETA:n sekakomitean päätöksessä N:o 319/2021, koskemaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2021/696 perustetun unionin avaruusohjelman valtiollista satelliittiviestintää (GOVSATCOM) koskevaa komponenttia ja laajentaa ETA-sopimuksen osapuolten yhteistyö kattamaan asetus (EU) 2023/588¹ unionin turvallisten yhteyksien ohjelman perustamisesta vuosiksi 2023–2027 (Turvalliset yhteydet).

EU:n talousarviopolitiikan mukaisesti osallistuminen EU:n toimintaan on mahdollista vasta, kun vastaava rahoitusosuus on maksettu. Maksu voidaan suorittaa heti sen jälkeen kun luonnos neuvoston päätökseksi on hyväksytty ja kun Euroopan komissio on vahvistanut rahoituspyynnön ja toimittanut sen ETA:n EFTA-valtioille.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/588, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2023, unionin turvallisten yhteyksien ohjelman perustamisesta vuosiksi 2023–2027, EUVL L 79, 17.3.2023, s. 1.

Suunnitellusta säädöksestä tulee sopimuspuolia sitova ETA-sopimuksen 103 ja 104 artiklan mukaisesti.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Komissio toimittaa liitteenä olevan ETA:n sekakomitean päätösluonnoksen neuvostolle hyväksyttäväksi unionin kantana. Sen jälkeen kun kanta on hyväksytty, se olisi esitettävä ETA:n sekakomiteassa mahdollisimman pian.

Liitteenä olevalla ETA:n sekakomitean päätösluonnoksella laajennetaan ETA:n EFTA-valtioiden osallistumisoikeudet, joista ETA-sopimuksen osapuolet ovat sopineet 29. lokakuuta 2021 annetussa ETA:n sekakomitean päätöksessä N:o 319/2021, koskemaan unionin avaruusohjelman valtiollista satelliittiviestintää (GOVSATCOM) koskevaa komponenttia ja annetaan ETA:n EFTA-valtioille oikeus osallistua unionin turvallisten yhteyksien ohjelmaan vuosina 2023–2027. Kyse ei siis ole pelkästään neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2894/94 tarkoitetuista teknisistä mukautuksista.² Näin ollen unionin kannan vahvistaa neuvosto.

ETA:n EFTA-valtioiden olisi myös osallistuttava edellä mainitun toiminnan rahoitukseen.

Liitteenä oleva ETA:n sekakomitean päätösluonnos on tarkistettu versio komission 3. helmikuuta 2025 esittämästä ehdotuksesta, jonka neuvosto hyväksyi unionin kantana 11. maaliskuuta 2025 hyväksyttäväksi ETA:n sekakomitean kokouksessa 14. maaliskuuta 2025.

Ennen 14. maaliskuuta 2025 pidettyä ETA:n sekakomitean kokousta ETA:n EFTA-valtiot poistivat tämän päätöksen hyväksymisluettelosta, sillä ne halusivat lykätä päätöksen hyväksymistä siihen asti, että asetuksen (EU) 2021/696 7 artiklan 2 kohdassa ja asetuksen (EU) 2023/588 39 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja asiaan liittyviä erityissopimuksia koskevat neuvottelut saadaan päätökseen.

Koska kyseiset neuvottelut on saatu päätökseen, ETA:n EFTA-valtiot ovat valmiita hyväksymään ETA:n sekakomitean päätöksen. Muutokset olivat tarpeen niiden tietojen päivittämiseksi, jotka koskevat sitoumuksia, maksuja, eriä ja vuosia, joihin nämä liittyvät.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ”*säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Lisäksi se kattaa välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätävä antaa*”³.

² Neuvoston asetus (EY) N:o 2894/94, annettu 28 päivänä marraskuuta 1994, Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä, EYVL L 305, 30.11.1994, s. 6.

³ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

4.1.2. *Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa*

ETA:n sekakomitea on sopimuksella eli ETA-sopimuksella perustettu elin. Säädös, joka ETA:n sekakomitean on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla ETA-sopimuksen 103 ja 104 artiklan mukaisesti.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta yhdessä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa.

4.2. **Aineellinen oikeusperusta**

4.2.1. *Periaatteet*

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla, luettuna yhdessä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa, annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti osaksi ETA-sopimusta otettavan EU:n lainsäädännön aineellisen oikeusperustan perusteella.

Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. *Soveltaminen käsiteltävänä olevassa asiassa*

Koska suunnitellulla säädöksellä laajennetaan ETA:n EFTA-valtioiden osallistumisoikeuksia, joista ETA-sopimuksen osapuolet ovat sopineet 29. lokakuuta 2021 annetussa ETA:n sekakomitean päätöksessä N:o 319/2021, koskemaan unionin avaruusohjelman valtiollista satelliittiviestintää (GOVSATCOM) koskevaa komponenttia ja laajennetaan ETA-sopimuksen osapuolten yhteistyö kattamaan asetus (EU) 2023/588 unionin turvallisten yhteyksien ohjelman perustamisesta vuosiksi 2023–2027 (Turvalliset yhteydet), on aiheellista käyttää samaa aineellista oikeusperustaa myös tähän neuvoston päätökseen. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 189 artiklan 2 kohta.

4.3. **Päätelmä**

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 189 artiklan 2 kohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94 1 artiklan 3 kohdan kanssa.

5. **SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN**

Koska ETA:n sekakomitean säädöksellä muutetaan yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehtyä ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31, on aiheellista julkaista säädös *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen kun se on hyväksytty.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

ETA:n sekakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 muuttamiseen

(GOVSATCOM ja Turvalliset yhteydet)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 189 artiklan 2 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 28 päivänä marraskuuta 1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2894/94⁴ ja erityisesti sen 1 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Sopimus Euroopan talousalueesta⁵, jäljempänä 'ETA-sopimus', tuli voimaan 1 päivänä tammikuuta 1994.
- (2) ETA-sopimuksen 98 artiklan mukaan ETA:n sekakomitea voi päättää muuttaa muun muassa ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31, joka koskee yhteistyötä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla.
- (3) On aiheellista laajentaa ETA:n EFTA-valtioiden osallistumisoikeuksia, joista ETA-sopimuksen osapuolet ovat sopineet 29 päivänä lokakuuta 2021 annetussa ETA:n sekakomitean päätöksessä N:o 319/2021, koskemaan unionin avaruusohjelman valtiollista satelliittiviestintää (GOVSATCOM) koskevaa komponenttia ja laajentaa ETA-sopimuksen osapuolten yhteistyö kattamaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/588⁶.
- (4) Sen vuoksi olisi muutettava ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 31.
- (5) Unionin kannan ETA:n sekakomiteassa olisi sen vuoksi perustuttava tähän liitettyyn päätösluonnokseen,

⁴ EYVL L 305, 30.11.1994, s. 6.

⁵ EYVL L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/588, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2023, unionin turvallisten yhteyksien ohjelman perustamisesta vuosiksi 2023–2027, EUVL L 79, 17.3.2023, s. 1.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

ETA:n sekakomiteassa unionin puolesta otettava kanta yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn ETA-sopimuksen pöytäkirjan 31 ehdotettuun muuttamiseen perustuu tähän päätökseen liitettyyn ETA:n sekakomitean päätösluonnokseen.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*